

Р2014

28 к

Сөз сарасы

КАДЫР МЫРЗАЛИЕВ

ТАНДАМАЛЫ
ШЫҒАРМАЛАР

Р 2014/28 к

Қадыр МЫРЗАЛИЕВ

ТАҢДАМАЛЫ
ШЫҒАРМАЛАРЫ

АУҒАНЫМ

Баспа үйі

Алматы

2014

МАЗМҰНЫ

Асау	3
Жар-жар	4
Бесік жыры	5
Бәйге	6
Көкпар	7
Қыз қуу	8
Күрес	9
Әнші	10
Бата	11
Ауыл түні	12
Қарақшы жыры	13
Асан қайғының зары	14
«Қымыз емес өлең-жыр пісетұғын»	15
«Қызғаншақ өледі»	15
«Тайыз жандар сенеді»	16
«Білемін, тырағайлап қашпағанмен»	16
«Қалдырмай ескерусіз бір ісің де»	16
«Отырмын үйде созбалап»	17
«Сөзге кейде дес бермей»	18
«Асығам арманыма жету үшін»	19
«Жыр составын жүйткітіп жүргізе алмай»	20
«Қаһарман ер, кемеңгер мұлы өлгенде»	21
«Келешектің ғалымы»	22
«Мал бағуды ен тыныш кәсіп көрген»	23
«Қайран бабам»	24
«Қан жауып баба көзін кек аларда»	25
«Бабамыздың шоқ басқан табанымен»	25
«Жайлауың болар жеріміз»	26
«Бұл тағдыр қиянатқа шебер ме еді»	27
«Қызыл шоқтай қарыған»	28
«Қашаннан бәрі жұртқа аян»	29
«Бір күн сені көрмесем асығамын»	30
Әл-фараби	31
Исатай	32
Махамбет	33
Шоқан	34
Ыбырай	35
Құрманғазы	35

Біржан сал	36
Сара	37
Қажымұқан	38
«Тағдырыңды сөкпе сен қатты қыз деп»	39
«Бейбіт күннің өзі майдан мылтықсыз»	39
«Жасқанбай мін тірліктің желмаясын»	40
«Әділ ерді әділ ел жылатпайды»	40
«Шығатұғын қалтадан пұлын алып»	41
Кітап дүкені	42
Қыздар институты	43
Гүл алаңы	44
Бас почтамт	45
Сенбі түні	46
Университет туралы ойлар	47
Аяқкім тазалаушы	49
Вокзал	50
Ел	51
Саудагерлер керуені немесе жібек жолы	53
Аптап	54
Қорқыттың көрі	55
Шежіреге шолу	56
Алаштың арманы	57
Дүбірлі дала	58
Бөрілі	59
Еменге біткен иір бұтақ	60
Боз дала	61
Киіктер	62
Көк теңіз	62
Көлдер елі	63
Жаңбырлы жаз	64
Елуге келер ер жігіт	65
Аударыспақ	66
Ат жарыс	67
«О балалық! Желден жүйрік көңілім»	68
«О кезде баламын»	69
«О балалық! Маржан күлкі шашылған»	70
«Піспеген кезі бастың да»	71
«Біздің буын қайсарлығы бала кезден тас кесті»	71
«Сүмбіледе суы кепкен өзекте»	72
«Тоғың менен жоғыңа»	73
«Азаматқа тапшы үйде»	74
«Балалықтың бозына	75
«Әрі қайғы, әрі мұң»	76
«Қайрат-жігер дайын тауды қашауға»	77
«Бір кездері бұрқырап бұзып аққан арнаны»	78
Қаратау	79

Қаратау қырқасында	80
Бәйдібек кесенесі	81
Бәйдібек бабаның үш әйелі	82
Аңырақай айқасы	83
Қабанбай асында туған ой	84
Байзақ батыр	86
Тас тұлғалар	87
Айырмашылық	88
Арыстанды-қарабастың қара дауылы	89
Созақ	90
Ұлытау	91
Көне ғасыр және көңілді кештер	92
Ақсақ темір	93
Неолит дәуірі және біздің мәңгірттер	94
Қанға сіңген қасиет	95
Алтын адам	96
Жамбыл	97
Алтай	98
Бізді жақсы біледі	99
Дастарқан	100
Сөз қадірі - өз қадірің	101
Не бар? Не жоқ?	101
Турасы	102
Бұқар жырау	103
Қарағайлар құшағында	104
Қамшыгер	105
Түс	106
«Мәңгі-бақи сақтар болсын ел есте:»	107
«О жастық-ай!»	108
«Айтқан сөзден емес-ау өмірі ауған»	109
«Желбіреген жалауындай»	110
«Не болары беймәлім алдағы айда»	111
«Жігіт шағың бола алмайды жұпыны»	112
«Аспан қандай, шіркін-ай, аспан қандай!»	113
«Қаңбақ қана бір кезде құр қаңғырған»	114
«Жабылмасын бір күнге қабақтарың»	115
«Сенер-сенбес бүгін де сөзімізге:»	116
«Өзің болып мұндастым мен қайыңмен»	117
«Көру керек қызыл шоқты басып та»	118
«Шырпы тиіп қанына»	119
«Сезген соң көнбесімді арзаныңа»	120
«Аялдай тұр, жастырым»	121
Кеше мен бүгін	122
Маңғыстау	123
Маңғыстауда үш жүз алпыс әулие	124
Сексеуіл	125

Құм	126
Ле	126
Көл мен көңіл	127
Таңба тас	128
Алыста жүрген ағайынға ашық хат	129
«Түнгі көктен шым-шымдап шоқтамады»	131
«Жүрегіне жолатпай қанағатты»	131
«Ағайын жабықпашы!»	132
«Сен үшін»	132
«Орның бөлек өмірде, адал адам»	133
«Тіршілікті қалай екі бөлеміз?!»	133
«Құлын біткен бола ма ертен майталман?»	134
«Бір қартың бар талмайтын»	135
«Өмір, шіркін, мұндай қиын болар ма?»	135
«Жеткендей бір күткен күнің сарылып»	136
«Айменен тең өмірдің жыл дегені	137
«Алдыңда тұрғанменен керіп жібін»	137
«Түскенімен аспаныңнан мың жасын»	137
«Ерте деме»	138
«Құс төсектің өзі де сондай батып»	138
«Қарағайдай қаптап жүрсе туысы»	139
Құлақ күйі	140
«Дала бізден дауасын қала ма аяп»	141
«Қалмаған сияқты қос жанарда нұр»	141
«Жоғалған қыстан көрген азап мүлде»	142
«Жатса жаз беретінін беріп тегін»	142
«О далам, менің байтағым»	143
«Маған болу керек еді о бастан-ақ көк орман»	144
«Туысқұмар»	145
«Терең десең терең-ақ, биік десең биік-ақ:»	145
«Қабат-қабат бұлт төнсе де басыңа»	146
«Біз болмасақ, байқаймын, оңбас өнер»	147
«Батырлықпенен егіздес»	148
«Жарқыратып ой толы нұр маңдайды»	149
«Ел тыныш жата алмайды араны ашта»	150
«Алабөтен ол бізден өсіп пе еді?!»	151
«Адаммын дейсің»	152
«Жоныңнан тілер таспа бір»	153
«Мезгілімен тамағыңды іш»	154
«Құлақ түрмей көшенің дүр-дүріне»	155
«Мийым менің қажығанда іздей-іздей жыр елін»	156
«Айтқан бойда еретін»	157
«Келесің істен қалжырап»	158
«Тек биік деп, тек биік деп ұрандар»	159
«Көңіліңді қозғасын»	160
«Мен сенсіз біраз зар шектім»	160

«Қуаныштың қызыл гүлін екпек ек»	162
«Топырағың құтты және құнарлы»	163
«Біз бәріміз бір ағаштың бұтағы»	164
«Махаббат, сырың жұртқа танымалы»	165
«Аударылған қайықтайсың»	166
«Жалын оттан деміңдегі»	167
«Өзіңсің — басыма құт, қосыма құт»	168
«Жалғыздықты қай жүрек мақұлдады?»	168
«Ойын-тойда айтқанмен әніңді көп»	169
«Бура кездің көре алмай-ақ пайдасын»	169
«Жұлдегерміз»	170
«Қағып түсер арулар, жігіт түгіл, жай тасын»	171
«Кейімеші, жар ізгі!»	172
«Білгің келіп сұрағанда мән-жәйді»	173
«Миың сенің жұмбақ сырға қанық па?»	174
«Қаншама өтті өңірден жаңалықтар»	175
«Өтеді уақыт жыламсырап»	176
«Зәру кезде мүтедек — ғаріп емге»	177
«Қол жетпеген ғашығыңның назындай»	178
«Арманға біз қанық»	179
«Қай жерде де бір өлім»	180
«Жаны жомарт жерімде»	181
«Жоқ есебі»	182
«Келеді қуып тақымдап»	183
«Көңілім — дос соңында ерген құлын»	184
«Біреулер бар бір туған есектермен»	185
«Адамдай дос көңілге ашықпаған»	186
«Түсінем ғой тықыршып асыққанды»	187
«Бірі жоқ зіркілдеген зеңбіректің»	188
«Бар сәулетін өрген қыз бұрымына»	189
«Қалампыр сіңген балғынға»	190
«Шаруанды сенің мыңдаған»	191
«Жәй ғана сөз»	192
«Тағы кіріс ісіңе»	192
«Бүгін де сол»	193
«Көңілден шықсаң, үйлессең»	194
«Өтіп-ақ шығар ойнақтап»	195
«Тайсақтай бермей тосыннан»	196
«Ағайын, не аңғардың?»	197
«Тұтанған кезде сөз-көде»	198
«Шарап еркін жетті деп»	199
«Жауқазын жастар жаны арда»	200
«Саналы қазақ, сірә да»	201
«Қиылғанша ғұмырың»	202
«Қызық уақыт»	203
«Ой алаң ылаң, ой алаң»	204

«Ғұмыр қысқа»	205
«Қауіптірек жақын барын жаттан да»	206
«Біреу, жаңа болсаң да, тоздың дейді»	207
«Ұмыта алмай келсем де»	208
Домбыра	209
Тарих-этнография музейі	210